

hamboorg.city

Okres próbny — Prawa, okresy wypowiedzenia i wskazówki do zdania

Wszystko o okresie próbnym: jak długo trwa, jakie okresy wypowiedzenia obowiązują i jak pomyślnie zdać okres próbny.

Deutsche Begriffe: Probezeit | Kündigungsfrist | Probezeitkündigung | Arbeitsvertrag | Bewährung

Co to jest okres próbny?

Okres próbny to okres na początku stosunku pracy, w którym pracodawca i pracownik mogą się **wzajemnie poznać i ocenić**. Podczas okresu próbnego obowiązują **skrócone okresy wypowiedzenia** — obie strony mogą łatwiej rozwiązać umowę o pracę.

Okres próbny **nie jest ustawowo obowiązkowy** — jest ustalany w **umowie o pracę**. W praktyce jest to jednak **prawie zawsze** część umowy o pracę.

Długość okresu próbnego

Przepisy ustawowe

- **Maksimum:** 6 miesięcy (§ 622 Abs. 3 BGB)
- **Typowo:** 3 do 6 miesięcy
- **Szkolenia zawodowe:** 1 do 4 miesięcy (§ 20 BBiG)
- **Umowy na czas określony:** Okres próbny nie może być zbyt długi (praktyka: maks. 1/4 czasu trwania umowy)

Co jest w umowie o pracę?

Sprawdź swoją umowę o pracę pod kątem:

- **Długości okresu próbnego** (np. "Pierwsze 6 miesięcy stanowią okres próbny")

- **Okresu wypowiedzenia** podczas okresu próbnego (najczęściej 2 tygodnie)
- **Przedłużenia** — przedłużenie powyżej 6 miesięcy **nie jest dopuszczalne** (z wyjątkiem umowy w układzie zbiorowym)

Wypowiedzenie w okresie próbnym

Okres wypowiedzenia

W okresie próbnym obowiązuje **skrócony okres wypowiedzenia 2 tygodnie** (§ 622 Abs. 3 BGB) — bez związania konkretnymi terminami (15. lub koniec miesiąca).

Porównanie:

Okres	Okres wypowiedzenia
W okresie próbnym	2 tygodnie (w dowolnym dniu)
Po okresie próbnym	4 tygodnie na 15. lub koniec miesiąca
Po 2 latach	1 miesiąc na koniec miesiąca
Po 5 latach	2 miesiące na koniec miesiąca
Po 10 latach	4 miesiące na koniec miesiąca

Czy wypowiedzenie musi być uzasadnione?

- **W okresie próbnym:** Pracodawca **nie musi podawać powodu** (ustawa o ochronie przed zwolnieniem zaczyna obowiązywać dopiero po 6 miesiącach pracy, § 1 KSchG)
- **Wyjątek:** Dla kobiet w ciąży, osób niepełnosprawnych, członków rady pracowników obowiązuje **specjalna ochrona przed zwolnieniem** — nawet w okresie próbnym!

Co jest zakazane?

Pracodawca **nie może** wypowiedzieć umowy w okresie próbnym:

- Z powodu **cięży** (§ 17 MuSchG) — ochrona od pierwszego dnia!
- Z powodu **niepełnosprawności** — tylko za zgodą urzędu integracji
- Na **dyskryminacyjnych** podstawach (AGG) — np. pochodzenie, religia, płeć
- Z powodu **aktywności w radzie pracowników**
- W sposób **niegodziwy** — np. jako zemsta za uzasadnioną skargę

Forma wypowiedzenia

- **Na piśmie** — ustne wypowiedzenie jest **nieważne** (§ 623 BGB)!
- **Oryginał** — email, SMS, WhatsApp nie wystarczą!
- **Doręczenie** — osobiście lub listem poleconym

Twoje prawa w okresie próbnym

Co obowiązuje już w okresie próbnym?

- **Wynagrodzenie** — pełne umówione wynagrodzenie (nie ma obniżonego wynagrodzenia w okresie próbnym!)
- **Urlop** — proporcjonalny przydział (1/12 rocznego urlopu na miesiąc, pełny przydział po 6 miesiącach)
- **Choroba** — kontynuacja wynagrodzenia w przypadku choroby po **4 tygodniach** pracy (§ 3 EFZG)
- **Nadgodziny** — obowiązują te same zasady co po okresie próbnym
- **Ochrona pracy** — wszystkie przepisy o ochronie pracy obowiązują od pierwszego dnia
- **Rada pracowników** — możesz wybrać radę pracowników i się do niej zwrócić

Co jeszcze NIE obowiązuje?

- **Ustawa o ochronie przed zwolnieniem** — zaczyna obowiązywać po 6 miesiącach
- **Pełny urlop** — dopiero po 6 miesiącach (wcześniej: proporcjonalnie)
- **Pełna kontynuacja wynagrodzenia w chorobie** — dopiero po 4 tygodniach pracy

Wskazówki do zdania okresu próbnego

Pierwsze tygodnie

- 1. Bądź punktualny** — W Niemczech punktualność jest niezwykle ważna. Przychodzę raczej 5 minut wcześniej.
- 2. Słuchaj uważnie** — Zadawaj pytania, wykazuj zainteresowanie, notuj sobie.
- 3. Obserwuj kulturę firmy** — Jaki jest dress code? Czy się tutajasz? Jakie są przerwy?
- 4. Poznaj kolegów** — Przedstaw się aktywnie, bądź przyjazny i otwarty.
- 5. Przyznaj się do błędów** — Nikt nie oczekuje perfekcji. Ale: przyznaj się do błędów i się ucz.

Przez cały okres próbny

1. Aktywnie zbieraj opinie — Pytaj swojego przełożonego regularnie: "Czy jest Pan/Pani zadowolony z mojej pracy?"

2. Wykazuj inicjatywę — Nie tylko wykonuj obowiązkowe zadania, ale też myśl.

3. Poprawna zgłoszenie choroby — W pierwszy dzień choroby powiadom pracodawcę, od trzeciego dnia dostarczy zaświadczenie lekarskie (niektórzy pracodawcy wymagają go od pierwszego dnia).

4. Rozmowa w okresie próbnym — Wiele firm przeprowadza rozmowę w połowie lub na koniec okresu próbnego. Przygotuj się do tego.

5. Dokumentuj na piśmie — Notuj swoje sukcesy, projekty i pozytywne opinie.

Czego powinieneś unikać

- **Częste absencje** — nawet jeśli masz prawo do dni choroby, częste nieobecności w okresie próbnym nie robią dobrego wrażenia
- **Konflikty** — powstrzymaj się od krytyki w okresie próbnym
- **Korzystanie z telefonu prywatnego** — nie podczas pracy
- **Plotkowanie** — o kolegach lub przełożonych
- **Zbyt wcześnie brać urlop** — lepiej dopiero po 2-3 miesiącach

Okres próbny a zezwolenie na pobyt

Dla obcokrajowców okres próbny jest szczególnie ważny:

- **Błękitna Karta UE / Wiza dla specjalistów:** Jeśli zostaniesz zwolniony w okresie próbnym, musisz znaleźć **nową pracę w ciągu 3 miesięcy** (inaczej Twoje zezwolenie na pobyt może być zagrożone)
- **Powiadom urząd ds. cudzoziemców** — przy zmianie pracodawcy
- **Szukaj nowej pracy** — podczas okresu wypowiedzenia

Otrzymałeś wypowiedzenie w okresie próbnym — co robić?

1. Zachowaj spokój — wypowiedzenie nie jest końcem świata

2. Sprawdź wypowiedzenie — na piśmie? Terminy dotrzymane? Dyskryminacja?

3. Poproś o świadectwo pracy — masz prawo nawet po krótkim zatrudnieniu

4. Powiadom urząd pracy — w ciągu **3 dni** po wypowiedzeniu zarejestruj się jako szukający pracy! Inaczej grozi Ci okres karencji przy zasiłku dla bezrobotnych.

5. Sprawdź zezwolenie na pobyt — wyjaśnij skutki dla Twojej wizy

6. Związek zawodowy / Adwokat — jeśli podejrzewasz dyskryminacyjne wypowiedzenie

Częste pytania

Czy okres próbny można przedłużyć?

Nie — przedłużenie powyżej 6 miesięcy nie jest możliwe. Pracodawca może jednak uzgodnić **umowę na 6 miesięcy** i zdecydować, czy Cię zatrzyma.

Czy mogę sam się zwolnić w okresie próbnym?

Tak — z tym samym skróconym terminem 2 tygodni. Ale dobrze się zastanów — częste krótkie zatrudnienia nie wyglądają dobrze w CV.

Czy otrzymam zasiłek dla bezrobotnych, jeśli zostanę zwolniony w okresie próbnym?

Tak — jeśli spełniasz warunki (co najmniej 12 miesięcy zatrudnienia objętego ubezpieczeniem społecznym w ciągu ostatnich 30 miesięcy). Ale: **okres karencji** możliwy przy własnym zwolnieniu!

Redakcja hamboorg.city · Stan: kwiecień 2026 · Starannie opracowane, regularnie aktualizowane. Treść ma charakter informacyjny i nie zastępuje porady prawnej.